

Act de control nr. 6 din 20 februarie 2014
al Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a
drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe AGEPI privind rezultatele
controlului activității Oficiului Republican al Dreptului de Autor (ORDA)
pentru perioada 11.12.2012 – 31.12.2013

I. Competența

În conformitate cu Ordinul Directorului General AGEPI nr.197 din 19.12.2013 a fost creată Comisia de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe (Comisia de control), în scopul verificării activității Oficiului Republican al Dreptului de Autor (ORDA) cu dispozițiile legale din domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe și cu prevederile statutare, conform art.48-51 al Legii nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe (Legea nr. 139/2010).

Astfel, în perioada 20-31.01.2014, a fost verificată activitatea ORDA, inclusiv la sediul acesteia – Chișinău, str. G.Bănulescu Bodoni 45, of.310 și 312, de către Comisia de control, în următoarea componență:

- *Belei Olga*, șef Secție control și respectarea legislației, președintele comisiei;
- *Rotaru Sergiu*, jurist principal, Secția control și respectarea legislației;
- *Brînza Sergiu*, jurist principal, Secția control și respectarea legislației;
- *Certan Tatiana*, economist principal, Secția economie și statistică;
- *Dimov Nicolae*, șef Secție programare și administrare BD;
- *Lohmatov Radu*, specialist, Secția programare și administrare BD.

Conform Instrucțiunii privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, aprobate prin Ordinul Directorului General AGEPI nr.126 din 04.10.2010 (Instrucțiunea), activitatea de control s-a realizat în mai multe etape.

➤ **Programare**

Conform art.51 alin.(3) AGEPI efectuează o dată pe an controlul general al activității organizației de gestiune colectivă.

În cazul controlului general anual, organizația de gestiune colectivă (OGC) trebuie să fie notificată cu 5 zile înainte de efectuarea controlului, concomitent fiind comunicate și obiectivele controlului.

Astfel, Comisia de control a activității OGC-urilor, creată prin Ordinul nr.197 din 19.12.2013, a comunicat administrației ORDA prin scrisoarea nr.45 din 15.01.2014 despre perioada controlului și a coordonat cu administrația perioada controlului propriu-zis în incinta oficiului. Din partea ORDA au fost desemnate două persoane – A.Melnic, jurist, și M.Silion, contabil-șef, care au asigurat accesul membrilor Comisiei de control la toate documentele solicitate și au oferit toate informațiile necesare.

➤ Documentare

ORDA s-a creat ca asociație în baza unei platforme informaționale, iar urmare a comunicării între ei, autori și interpreți, membri ai Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC), nemulțumiți de lipsa de corectitudine și transparență, au decis crearea unei noi organizații de gestiune.

La 13.04.2012, Grupul pentru Corectitudine și Transparență în administrarea drepturilor de autor și conexe a organizat Adunarea de constituire a noii organizații, unde a fost discutat și aprobat Statutul. Ulterior, ORDA a fost înregistrată ca organizație necomercială la Ministerul Justiției cu nr. de identificare 1012620003612, certificat nr. MD 034060, prin Decizia nr.97 din 10.05.2012.

La 04.06.2012, ORDA a depus la AGEPI cererea nr.1097, solicitând avizarea sa ca OGC cu dreptul de a elibera licențe-utilizatorilor pentru toți titularii drepturilor de autor și conexe și pentru toate modalitățile de valorificare a operelor.

La momentul analizării materialelor prezentate pentru avizare, statutul ORDA corespundea prevederilor legale și asigura principiile legalității, libertății de asociere, egalității în drepturi a tuturor membrilor, accesului la informații și transparenței. De asemenea, dispunea de pagină web www.orda.md care conținea informații privind organele ORDA, legislația în domeniu, repertoriul, lista titularilor care sunt membri, contracte cu alte organizații. Comisiei de avizare a OGC-urilor i-au fost prezentate dovezi că ORDA dispunea de resurse umane competente, de sediu și bază tehnico-materială pentru a gestiona drepturile. La fel, a fost dovedită și dispunerea de un sistem performant și transparent de repartizare a remunerațiilor, aflat în conexiune directă cu softul de monitorizare a mediilor radio, TV și Internet. Suplimentar, a fost prezentat un business plan, elaborat pe o perioadă de cinci ani, cuprinzând opt capitole ce vizează analiza pieții, analiza operațională și de resurse umane, strategii de marketing.

Cumulând toate datele prezentate, s-a constatat că la momentul avizării ORDA era pregătită pentru asigurarea administrării drepturilor patrimoniale. Membrii Comisiei de avizare AGEPI au luat în considerație și au apreciat implementarea unui program necesar pe piața mediatică ce ține de monitorizarea valorificării reale a creațiilor și posibilitatea de justificare a repartițiilor în funcție de solicitarea pieții atât pentru titulari, cât și pentru utilizatori, care vor avea certitudinea ca achită exact pentru ceea ce valorifică. În plus, principiile de transparență și deschidere comunicativă, inclusiv prin intermediul paginii web, favorizează modurile de conlucrare în condiții eficiente.

Astfel, prin Decizia nr.2/2146 din 05.12.2012, publicată în Monitorul Oficial nr.252-253 din 11.12.2012, ORDA a fost avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă a autorilor, interpreților și producătorilor de fonograme și videograme, cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe pentru următoarele categorii de drepturi:

- a. Dreptul la comunicarea publică prin eter și cablu;
- b. Dreptul la comunicarea publică prin internet (punerea la dispoziție în regim interactiv);

c. Dreptul la retransmitere prin eter și cablu.

Ulterior, urmare a anulării Deciziei nr.2/2146 din 05.12.2012, ORDA a fost avizată, conform Deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013, publicată în Monitorul Oficial nr. 216-220 din 04.10.2013:

- 1.1. să gestioneze toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune, prin contractele încheiate cu titularii de drepturi, și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun, în bază de acord.
- 1.2. să gestioneze doar drepturile titularilor de drepturi pe care-i reprezintă în baza contractelor încheiate cu aceștia și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun, în bază de acord.

În ceea ce privește achitarea remunerației de autor pentru drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, ORDA a fost avizată, conform pct.2 al Deciziei nr.3/1566 cu acest drept pentru anul 2014.

De către Comisia de Control au fost examinate și sesizările parvenite la AGEPI din partea altor OGC și de la utilizatori privind activitatea ORDA.

Înainte de începerea controlului propriu-zis la sediul ORDA, a fost întocmit Planul de control, fiind determinate actele care urmează a fi solicitate și persoanele responsabile de fiecare activitate în parte.

➤ Verificare prealabilă

Reieșind din prevederile Legii nr.139/2010, am verificat respectarea obligației ORDA de a prezenta la AGEPI documentele stipulate în art.51. În acest sens, am constatat prezența următoarelor acte (*copii – prezentate la 04.06.2012*):

- certificatul de înregistrare;
- statutul;
- extrasul din Registrul de stat al organizațiilor comerciale;
- contractual de cont curent bancar;
- organigrama ORDA;
- contractul de sublocațiune;
- contractul de prestare servicii de înregistrare și menținere domenii în zona .MD;
- acord de intenții cu „Український музичний альянс” (Ucraina);
- acord de intenții cu societatea autorilor și editorilor români de opere științifice „PERGAM” (România);
- acord de colaborare cu Uniunea Producătorilor de Fonograme și Videograme (UPFVM);
- acord de colaborare cu Asociația Națională „Copyright” (ANCO);
- contract de furnizare a serviciilor privind monitorizarea radio, TV și internet;

- contract de colaborare cu editura muzicală „Bi Music” SRL (România);
- contract de colaborare cu casa de discuri „Dublu Sens” SRL;
- contract de colaborare cu editura muzicală „Sens Publishing” SRL;
- contract de colaborare cu Uniunea Interpretărilor Profesioniști (UIP);
- contract de colaborare cu compania de impresariat și producție CML „Fabrica de Hituri” SRL;
- repertoriul;
- lista autorilor ORDA (45 persoane);
- lista interpreților ORDA (37 persoane);
- lista producătorilor de fonograme (5 producători);
- contract-model privind transmiterea drepturilor conexe-patrimoniale de interpret pentru gestiune pe principii colective;
- contract-model privind transmiterea drepturilor patrimoniale de autor pentru gestiune pe principii colective;
- notificări privind rezilierea contractelor ale membrilor ORDA cu AsDAC;
- extrase de pe pagina web www.orda.md;
- raportul privind cheltuielile efectuate de către ORDA și sursele de acoperire ale acestor cheltuieli în anul 2012;
- raportul financiar pe anul 2012;
- Darea de seamă privind activitatea ORDA în 2012;
- Directiva Adunării extraordinare a membrilor ORDA din 17.12.2012;
- Directiva Consiliului Consultativ ORDA din 22.05.2012;

Comisia de control a verificat pagina www.orda.md. Aceasta conține mai multe rubrici:

- **noutăți** – ultima plasare datează din 16.04.2013 (*urmează de actualizat*);
- **informații despre ORDA** conține prezentarea asociației, membrii organelor de conducere (*urmează de actualizat*), legislație, inclusiv statutul (*urmează de actualizat*), dări de seamă (*lipsesc datele*), contacte;
- **repertoriul** – informația prezentată este datată cu 19.12.2012 (*urmează de actualizat*);
- **titulari** – conține listele autorilor, interpreților și producătorilor (*actualizate pe 30.01.2014*);
- **utilizatori** – conține listele utilizatorilor radio, eter, cablu și satelit (*se referă la Decizia nr.2/2146 din 05.12.2012*);
- **tarife** – cuprinde Tabelele tarifare pentru TV și radio, aprobate pe 12.12.12;
- **externe** – conține lista acordurilor de reprezentare reciprocă cu trei OGC-uri din România și Ucraina.

Prin intermediul paginii web este menținută platforma de comunicare între titularii de drepturi, oferind acestora posibilitatea de a-și expune opinia prin plasare de articole și comentarii.

De asemenea, ORDA menține și o pagină pe <http://facebook.com/ordamd>.

➤ **Efectuarea controlului propriu-zis**

Pe data de 29, 30, 31 ianuarie și 05 februarie, membri ai Comisiei de Control s-au deplasat la sediul ORDA și au verificat actele conform Planului de control.

Conform Statutului sediul ORDA se află pe adresa: mun. Chișinău, str. Trandafirilor 33, bl.1, ap.20. S-a constatat că ORDA dispune de sediu mobilat amplasat pe str. G.Bănulescu Bodoni nr.45, etaj 3, bir.310 și 312, dotate cu mobilier și cu tehnica necesară, utilizat în baza contractului de locațiune. Contractul de sublocațiune încheiat anterior pentru oficiul amplasat pe str. Sfatul Țării nr.17 a fost reziliat. Personalul ORDA constă din 4 persoane, conducătorul (directorul), 2 juriști și 1 contabil-șef.

II. Actele verificate:

✓ **Statutul ORDA**

Statutul ORDA a fost aprobat la Adunarea de constituire a asociației în baza procesului-verbal nr.1 din 13.04.2012 și înregistrat de Ministerul Justiției cu nr.5302 la 10.05.2012. Acesta a fost elaborat conform prevederilor Legii nr.837-XIII din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești și Legii nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe. La 17.01.2014, prin Decizia nr.5 a Ministerului Justiției au fost înregistrate modificările la Statutul ORDA în baza procesului verbal (PV) al Adunării Generale din 24.12.2013.

Conform Statutului, ORDA este o asociație obștească neguvernamentală republicană, apolitică, nonprofit, de utilitate publică, constituită prin libera manifestare a voinței persoanelor asociate, cu specific caracteristic organizațiilor de gestiune colectivă (OGC).

Scopurile ORDA, conform Statutului, constau în administrarea dreptului de autor și drepturilor conexe în baza principiilor colective, promovarea drepturilor de autor și conexe, întreținerea unei platforme de comunicare continuă cu toate OGC-urile din Republica Moldova, întreținerea relațiilor amiabile cu utilizatorii, colectarea remunerației de autor, inclusiv pentru drepturile gestionate în baza licențelor extinse și obligatorii.

Completarea sau modificarea Statutului în redacție nouă se aprobă prin hotărârea Consiliului de Administrare, care se va considera deliberativă prin prezența a 50% plus unu din numărul total al membrilor sau reprezentanților acestora, cu respectarea condiției că pentru completări/modificări au votat 50% plus unu din numărul total al

membrilor prezenți la ședință (pct. 9.3 din Statut). Totodată, pct.4.30 din statut prevede că ședințele Consiliului sunt deliberative dacă sunt prezenți 50% plus unu din numărul membrilor sau membrilor-supleanți ai Consiliului, care sunt aleși de către Adunarea Generală (pct. 4.3 din Statut).

De menționat că în redacția Statutului din 13.04.2012, modificările statutare erau de competența Congresului (Adunarea Generală).

Analizând modificările aprobate la Adunarea Generală din 24.12.13, Comisia de Control consideră acest lucru este binevenit în contextul aducerii în concordanță cu prevederile legale și standardele internaționale recomandate, astfel încât statutul să corespundă principiilor generale și normelor legale în domeniul gestiunii colective.

Modificările introduse în Statutul ORDA vizează:

- drepturile ORDA;
- colectarea remunerației inclusiv în baza licențelor extinse;
- atribuțiile și componența Consiliului de Administrare;
- modul de completare/modificare a Statutului;
- activitatea subdiviziunilor organizatorice (filiale);
- excluderea cuantumului procentual pentru comisionul de administrare și fondul de promovare, care urmează a fi stabilit de Consiliu.

Conform prevederilor statutare, în structura organizatorică a ORDA intră următoarele organe:

- Adunarea Generală;
- Consiliul de Administrare (Consiliul);
- Conducătorul (Directorul);
- Cenzorul.

Activitatea Adunării Generale

Adunarea Generală este organul suprem de conducere al asociației care se poate întruni în ședințe ordinare și extraordinare, în componența deplină sau prin delegați, și are dreptul de a emite hotărâri. Adunarea decide dacă ședințele vor fi secrete sau deschise.

Reieșind din atribuțiile Adunării Generale stipulate de Statut, hotărârile la ședințele ordinare se adoptă prin votul a 50% plus unu din numărul total al membrilor prezenți, iar la ședințele extraordinare hotărârile se consideră valide cu asigurarea cvorumului de 2/3 din numărul total al membrilor asociației.

Activitatea Consiliului de Administrare

Consiliul de Administrare este organul colegial permanent de conducere al asociației care este condus de către un Președinte, fiind totodată și Președintele ORDA.

Alegerea membrilor Consiliului, inclusiv a celor supleanți, este de competența Adunării Generale. Consiliul este constituit din șapte persoane din rîndul autorilor, interpreților, regizorilor, producătorilor de fonograme și alți titulari membri ai ORDA. De asemenea, din componența Consiliului fac parte Președintele și Conducătorul.

Consiliul emite Directive, care se consideră valide dacă pentru ea au votat 50% plus unu din numărul membrilor prezenți la ședință, iar în cazul egalității de voturi cel al Președintelui este decisiv.

În ședința Consiliului din 30.07.2013, au fost propuse modificările în statutul ORDA, precum și cuantumul reținerilor. Astfel mărimea comisionului din remunerația încasată de peste hotare a fost aprobat în mărime de 5%, pentru creațiile valorificate pe internet de 20%, pentru valorificare prin comunicare publică (eter și cablu) și prin retransmisie de 27%, iar din încasările prin deciziile judecătorești de 30%.

Membrii Consiliului au discutat posibilitatea ca pentru efectuarea unor cheltuieli administrative să fie utilizată remunerația de autor. Motivele care au stat la baza acestor decizii au fost încasările problematice din cauza refuzului utilizatorilor de a achita remunerația, disputele interminabile din cauza dispunerii licențelor eliberate de alte OGC-uri, precum și imposibilitatea repartizării din cauza că utilizatorii nu prezintă rapoartele de valorificare a creațiilor sau datele prezentate sunt necomplete. Ca o măsură temporară de acoperire a cheltuielilor administrative (chirie, salarii, servicii) a servit utilizarea remunerației nedistribuite și suma prevăzută pentru fondul de promovare de 6%. Anterior, au fost folosite și alte soluții pentru întreținerea asociației prin împrumutul unor sume bănești de la persoane fizice/juridice cu condiția returnării ulterioare.

Activitatea Conducătorului

Conducătorul ORDA este organul executiv, ales de către Consiliu cu majoritatea simplă de voturi a celor prezenți la ședință, avînd împuterniciri de a semna acte, inclusiv financiare și bancare, și de a reprezenta asociația în raport cu alte OGC-uri. În acest sens, este necesar să se precizeze că, deși Statutul stabilește că Conducătorul aprobă regulamente interne, asigură îndeplinirea hotărîrilor Adunării Generale și a Consiliului, elaborează bugetul, raportul financiar, raportul privind activitatea asociației, elaborează metodologii, tarife și negociază cu reprezentanții utilizatorii, totodată angajează și concediază personalul, respectiv, exercitarea efectivă a atribuțiilor executive este realizată de personalul angajat.

ORDA dispune de un Regulament intern de activitate aprobat de Consiliu.

Activitatea Cenzorului

Cenzorul este ales de către Consiliu realizează controlul asupra activității economico-financiare o dată pe an și întocmește rapoarte cu caracter public. Raportul pentru 2013 urmează a fi întocmit ulterior, după prezentarea raportului financiar (31.03.2014) și prezentat la Consiliu. Statutul îi permite Cenzorului de a efectua

controale și din inițiativă proprie în cazul în care există suspiciuni de încălcări în activitatea financiară a Asociației.

Pentru analiza eficacității exercitării atribuțiilor au fost verificate:

- A. contractele de reprezentare cu organisme similare din străinătate;
- B. contractele cu titularii de drepturi care i-au încredințat în gestiune drepturile lor;
- C. acordurile de licență cu utilizatorii pentru diferite categorii de drepturi;
- D. repertoriul;
- E. dosarele în instanțele de judecată;
- F. sistemul informațional;
- G. activitatea contabilă.

A. Acordurile încheiate cu OGC străine și contractele de reprezentare cu organisme similare din străinătate

La momentul controlului, au fost prezentate acordurile de reprezentare reciprocă încheiate de ORDA cu:

1. Societatea autorilor și editorilor români de opere științifice PERGAM (România);
2. Asociația română pentru artiștii interpreți sau executanți ARAIEX (România);
3. Asociația „Український музичний альянс” (Ucraina);
4. Авторское общество „Абырой” (Kazahstan);
5. Некоммерческая организация по защите авторских и смежных прав „АМАНАТ” (Kazahstan).

În baza acestor acorduri, nu a fost pînă cînd acumulată remunerația, dat fiind semnarea lor la sfîrșitul anului 2013-începutul anului 2014.

B. Contractele cu membrii organizației și cu titularii de drepturi care i-au încredințat în gestiune drepturile lor;

La momentul depunerii cererii de avizare, ORDA avea 45 de autor și 37 de interpreți. La 31.12.2013, lista titularilor membri ORDA conținea 108 persoane. De asemenea, autorii care nu au prezentat o notificare despre faptul că vor să-și gestioneze individual drepturile sunt tratați în condiții egale ca și autorii care dețin contract.

Evidența contractelor încheiate cu membrii este dusă atît în Registru corespunzător, precum și în formă electronică. În 2012, se încheia un singur contract cu indicarea categoriilor de drepturi, actualmente însă se semnează contracte separat pentru transmiterea în gestiune a drepturilor de autor și de interpret. În lista membrilor este indicată calitatea de titular a acestora (autor, interpret, producător). Conform informației prezentate au fost depuse 5 cereri de reziliere a contractelor și au fost reziliate 3 contracte.

Statutul permite membrilor ORDA de a consulta la sediul asociației, prin internet sau altă modalitate IT, orice informație ce ține de activitatea asociației, inclusiv: darea de seamă anuală, bilanțul contabil, raportul organelor de conducere și al cenzorului, precum și altor informații, cu excepția celor confidențiale.

C. Contractele de licență cu utilizatorii pentru diferite categorii de drepturi;

ORDA a încheiat 35 de licențe cu 19 operatori de cablu (+TV prin internet), 9 utilizatori radio și 7 utilizatori TV. În privința utilizatorilor care au refuzat încheierea acordurilor de licență cu ORDA, aceștia au fost acționați în judecată, fiind depuse 106 de cereri.

Urmare a Deciziei nr.2/2146 din 05.12.2012, ORDA a aprobat tabele tarifare pentru radiodifuzori, conform clasificării Consiliului Coordonator al Audiovizualului, aceștia fiind divizați în radiodifuzori național, regionali și locali. De asemenea, au fost aplicate criteriile ce țin de amplasarea, teritorială și măsurările de audiență. ORDA a aprobat și un sistem de reduceri aplicat utilizatorilor licențiați, în cazul achitării plăților în avans. Consiliul de Administrare a aprobat reduceri și în cazurile posturilor de radio și TV care difuzează mai mult de 50% creații autohtone.

Comisia de Control a constatat că nu toți utilizatorii își onorează obligația de a prezenta rapoarte privind creațiile utilizate, în acest sens ORDA urmează să întreprindă măsuri suplimentare pentru a asigura repartizarea corectă cu raportarea sumelor la valorificarea reală. Este de apreciat faptul că se practică colectarea rapoartelor prin poșta electronică, în formatul, care permite copierea lor în programul de repartizare, în scopul reducerii timpului necesar pentru distribuire.

D. Repertoriul actualizat

În cadrul verificării repertoriului ORDA, am verificat procedura și forma de declarare și actualizare a repertoriului.

Repertoriul ORDA se constituie din repertoriul autohton, care este declarat de fiecare titular la semnarea contractului de transmitere a drepturilor sale în gestiune, și străin, administrat în baza contractelor de reprezentare. Lista creațiilor poate fi accesată și în formă electronică (în format Excel).

Pentru eficientizarea identificărilor creațiilor în cadrul repartizărilor în baza rapoartelor recepționate de la utilizatori, ORDA dispune de o Bază de date a operelor, care se actualizează permanent.

E. Dosare

ORDA pe parcursul anului 2012-2013 a fost implicată în soluționarea pe cale judiciară a mai multor acțiuni civile, unele dintre ele se află încă în curs de examinare.

Reieșind din aplicarea măsurilor de asigurare, Decizia nr.2/2146 din 05.12.2012 a fost suspendată prin Încheierile Curții de Apel Chișinău din 26.12.2012 și a Judecătoriei Rîșcani din 17.01.2013, activitatea de eliberare a licențelor fiind deblocată la 02.04.2013 prin admiterea cererilor de recurs.

ORDA a depus cerere de chemare în judecată împotriva AGEPI cu privire la anularea Deciziei nr.1/57 din 12.01.2012 prin care a fost avizată Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale (ANPCI).

La sfârșitul anului 2013, ORDA a transmis cereri prealabile în privința radiodifuzorilor care nu au încheiat contracte de licență sau care nu au achitat remunerația necesară pentru valorificarea creațiilor protejate solicitând încasarea remunerației datorate.

F. Sistemul informațional

În 2012 ORDA a semnat un contract cu compania SC „Marketing&PR” SRL pentru achiziționarea serviciilor automate de monitorizare media, ulterior însă acesta a fost reziliat.

ORDA dispune de sistem propriu care conține repertoriul membrilor săi, acesta fiind completat cu informațiile din fișele de declarare a creațiilor noi de către titulari, precum și în baza informațiilor din rapoartele prezentate de utilizatori.

Comisiei de Control i-a fost prezentat programul de distribuire a remunerației „ABK 1”. Acest program funcționează prin încărcarea datelor prezentate de către utilizatori în privința operelor valorificate într-o anumită perioadă de timp, aceste date sunt procesate, ulterior fiind distribuite sumele în dependență de valorificarea reală a creațiilor. Totodată, programul permite generarea rapoartelor în privința sursei remunerației pentru fiecare titular în parte.

G. Activitatea contabilă

Pe parcursul desfășurării controlului a fost verificată și analizată procedura de ținere a evidenței contabile ORDA pentru perioada 2012-2013.

Răspunderea pentru organizarea și ținerea evidenței contabile o poartă Directorul General ORDA. Evidența contabilă la ORDA se ține de către contabilul-șef.

Evidența contabilă a instituției este ținută în corespundere cu Standardele Naționale de Contabilitate (S.N.C.), Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 și Politica de contabilitate, aceasta fiind elaborată în baza actelor normative în vigoare și axată pe aspectele organizatorice de ținere a contabilității, normele și metodele de ținere a evidenței contabile, inventarierea patrimoniului întreprinderii, întocmirea și prezentarea rapoartelor financiare, reflectarea în contabilitate a evenimentelor depistate după perioada de gestiune și politica evidenței fiscale.

ORDA este o asociație obștească care dispune de dreptul la scutirea de plata impozitului pe venit ce se realizează prin cererea depusă de către ORDA la organul teritorial al Serviciul Fiscal de Stat la data de 10.12.2012, conform art.52 al Codului Fiscal al RM. Perioada de scutire începe cu perioada fiscală în care a fost depusă cererea privind scutirea de plata impozitului pe venit și nu este necesară depunerea repetată a cererii în perioadele ulterioare primei perioade fiscale.

Controlul a fost efectuat în baza documentelor prezentate de către instituție: Cărțile mari, jurnale-ordine, registre contabile, documente primare, rapoarte financiare 2012-2013.

În perioada de referință ORDA n-a fost supusă controlului din partea organelor de resort.

Conform analizei Raportul financiar pentru anul 2012 prezentat, s-a constatat că sursele de finanțare au fost din contul împrumuturilor de la persoanele fizice: Nagacevschi V. și Badicu I. în baza contractelor de împrumut încheiate pe termen de 1 an, fără procent de dobândă, suma lor constituind 194813,60 lei, lista lor se anexează.

Cheltuielile efectuate au fost în sumă de 194,6 mii lei, inclusiv:

- pentru remunerarea muncii a doi angajați - 31,9 mii lei;
- contribuții de asigurări sociale și medicale - 9,5 mii lei;
- pentru achitarea diferitor servicii - 123,3 mii lei
- pentru cheltuieli materiale - 7,9 mii lei
- pentru tehnică de calcul - 22,0 mii lei

Soldul surselor de acoperire a cheltuielilor la sfârșitul anului 2012 a constituit 241,12 lei. Raportul privind fluxul mijloacelor financiare în cadrul ORDA în anul 2012 se anexează.

Active (operațiunile de casă și bancare, creanțe, stocuri)

În urma analizei Raportul financiar pentru anul 2013 s-a constatat următoarele solduri pe total Active curente ale Bilanțului Contabil, care la 31.12.2013 constituie suma de 226009,66 lei compusă din:

- Stocuri de mărfuri și materiale (211-217)	- 10480 lei
- Creanțe pe termen scurt (221 - 224)	- 318,45 lei
- Mijloace bănești (241-246)	- 146851,99 lei
- Alte active pe termen scurt (227,228,229,251,225)	- 68359,22 lei.

Încasările totale pentru anul 2013 în contul ORDA au constituit:

- împrumuturi financiare pe termen scurt fără dobândă, conform contractelor de împrumut în perioada I-V.2013 - 10832,75 lei;
- remunerație de autor - 296760,37 lei.

Cheltuielile de casă pentru anul 2013 au constituit - 160982,25 lei, inclusiv:

- remunerarea muncii, concediu de maternitate, contribuții de asigurări sociale și medicale - 98352,94 lei;
- serviciile acordate de către clienți - 52954,17 lei;
- alte cheltuieli - 9675,14 lei.

Remunerația de autor încasată n-a fost distribuită din motivul neprezentării rapoartelor de utilizatori și a sumelor mici încasate, utilizatorii fiind acționați în judecată. Soldul mijloacelor bănești la sfârșitul anului a constituit suma de 146851,99

lei. Raportul privind fluxul mijloacelor financiare în cadrul ORDA în anul 2013 se anexează.

Creanțele pe termen scurt se înregistrează în contabilitate la valoarea nominală. Contabilitatea creanțelor se ține pe categorii, clienți, cumpărători și alți debitori.

Conform datelor bilanțului contabil ORDA la data de 31.12.2013 se enumerau Creanțe pe termen scurt privind veniturile calculate în sumă de 51477,92 lei, care constituie datoria utilizatorilor față de ORDA privind remunerația calculată. Conform raportului privind decontările cu utilizatorii la situația din 31.12.2013, datoriile sunt calculate pentru anul 2013.

Creanțele (datoriile din partea beneficiarilor ORDA) pe termen scurt privind veniturile calculate sunt calculate conform tarifelor aprobate și stipulate în contractele beneficiarilor pe diferite tipuri de licențe și sunt facturate lunar și trimestrial în baza facturilor eliberate beneficiarilor către plată.

Facturile sunt eliberate în termenii stabiliți dar acestea în mare măsură nu sunt achitate din motivul că beneficiarii nu-și onorează obligațiunile contractuale.

Conform analizei efectuate la capitolul „Creanțe” sumele datorate se înregistrează la tipurile de licență:

- RTV – radio 24080,92 lei
- RTV – re 12997,00 lei
- RTV – tv 14400,00 lei

În urma controlului a fost elaborată o listă a întreprinderilor (pe tipuri de licență) unde s-au reflectat sumele datorate, perioada datorată și acțiunile ORDA aferente contractelor date.

Operațiunile de casă și bancare

La ORDA operațiunile de casă se efectuează în corespundere cu Hotărârea Guvernului RM nr. 764 din 25.11.1992 privind aprobarea Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a RM și Hotărârii Guvernului RM nr. 474 din 20.04.1998 „Cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar”. Întreprinderea dispune de mașina de casă și control IULIA înregistrată la 22.05.2013 cu nr. 0803016613 la OF Botanica. ***Referitor la operațiunile de casă încălcări nu s-au depistat.***

Evidența și utilizarea blanchetelor de strictă evidență (facturi de expediții, bonuri de plată, Delegații fără cotor M-2) se efectuează în conformitate cu prevederile HG RM nr. 294 din 17.03.1998. ***Formularele cu regim special de evidență anulate se păstrează în set deplin și la acest capitol încălcări nu s-au depistat.***

Venituri, consumuri și cheltuieli

Încasările ORDA sunt formate din remunerația de autor. Venitul ORDA constituie procentul reținut din remunerația de autor (stabilit de Consiliul de

Administrare), preconizate pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de acumularea, distribuirea și achitarea remunerației de autor. În anul 2013 remunerația încasată a constituit în total 296760,37 lei, dintre care suma de 289698,28 lei de la utilizatorii autohtoni, cea ce constituie 84,9 % din cea planificată și 7062,09 lei (393 euro) de peste hotare (AMANAT, Kazahstan). Raportul privind remunerația încasată de ORDA în anul 2013 se anexează.

Datorii

În Bilanțul contabil la 31.12.2013 se numără datorii pe termen lung și scurt în sumă de 52817,87 lei, inclusiv:

datorii comerciale (521)	35308,99 lei
alte datorii calculate (531,533,534,535)	17508,88 lei

Datoriile reflectate în bilanț urmează a fi achitate din încasările de mijloace bănești acumulate pe parcursul perioadelor viitoare.

Consumuri și cheltuieli

Consumurile și cheltuielile la ORDA sunt constituite din cheltuieli pentru remunerarea muncii, contribuții pentru asigurări sociale și medicale, servicii de locațiune, servicii comunale și alte plăți care în perioada 2013 a înregistrat suma de 160982,25 lei.

ORDA prezintă Rapoartele financiare lunare, trimestriale și anuale la Biroul Național de Statistică și Inspectoratul Fiscal în termenii stabiliți de legislație.

III. Concluzii:

1. În conformitate cu Decizia AGEPI nr.3/1566 din 20.09.2013, ORDA a fost avizată să elibereze licențe și să acumuleze remunerația pentru titularii de drepturi care i-au transmis drepturile în gestiune prin contracte directe, precum și în baza contractelor de reprezentare. De asemenea, pentru anul 2014, ORDA a fost avizată cu dreptul de a gestiona și drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod.
2. Pentru perioada 11.12.2012 - 03.10.2013, în baza Deciziei AGEPI nr.2/2146 din 05.12.2012, ORDA a fost în drept de a elibera licențe pentru dreptul la comunicarea publică prin eter și cablu, dreptul la comunicarea publică prin internet (punerea la dispoziție în regim interactiv) și dreptul la retransmitere prin eter și cablu. Respectiv, toate posturile radio/TV și toți operatorii prin cablu, care au valorificat opere în modurile stabilite, trebuiau să dispună de licența eliberată

de ORDA, inclusiv pentru gestiunea extinsă, cu excepția drepturilor pentru membrii ANPCI, pentru care trebuie să încheie licență separat.

3. Statutul ORDA corespunde prevederilor Legii nr.837-XIII din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești și a Legii nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.
4. Activitatea ORDA are un caracter transparent, tuturor persoanelor fiindu-le garantat accesul liber la raportul de activitate și financiar.
5. În scopul ascensiunii imaginii ORDA în mediul cultural-artistic, a fost elaborată o strategie esența căreia rezidă în acțiuni ce urmăresc realizarea oportunităților sale în mediul concurențial existent în câteva etape pentru perioada 01.08.2012 – 31.05.2017.

Conform pct.8 al Instrucțiunii, în condițiile art.51 alin.(2) al Legii nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în cazul în care la AGEPI nu au fost depuse documentele necesare sau în situația în care nu au fost publicate pe site-ul OGC, AGEPI acordă un termen de aducere în concordanță a actelor cu cerințele stabilite.

În aceste condiții, Comisia de Control solicită prezentarea oficială, în termen de 10 zile de la recepționarea prezentului act, pentru a fi plasate sau actualizate pe pagina www.agepi.gov.md, la compartimentul „Gestiunea colectivă”, următoarele acte:

- Membrii organelor de conducere;
- Hotărârile Adunării Generale
- Directivele Consiliului;
- Regulamentul intern de funcționare;
- Repertoriul actualizat;
- Acordurile bilaterale cu alte OGC;
- Lista acordurilor de licență încheiate cu utilizatorii;
- Darea de seamă anuală;
- Raportul financiar;
- Raportul Cenzorului.

În cazul în care actele prezentate conțin informații care nu corespund caracterului public, stabilit de Legea nr.982-XIV din 11.05.2000 privind accesul la informație și se va face mențiunea respectivă, AGEPI se obligă să asigure confidențialitatea datelor respective.

De asemenea, se solicită suplimentar administrației ORDA:

- a) De a clarifica situația creată cu membrii ORDA, care deși au încheiat contracte și i-au transmis drepturile în gestiune, dețin și calitatea de membri ale altor OGC;

- b) De a întreprinde măsuri pentru înlăturarea cauzelor nedistribuirii remunerației de autor colectate în privința categoriilor de drepturi gestionate;
- c) De a respecta obligațiile față de AGEPI, conform Legii nr.139/2010, prin prezentarea și actualizarea informațiilor despre activitatea sa, inclusiv a rapoartelor anuale și financiare;
- d) De a respecta pct. 7 din Decizia AGEPI nr.3/1566 din 20.09.2013 prin prezentarea informației trimestriale privind distribuirea sumelor colectate.
- e) De a institui și de a menține relații cooperante cu celelalte OGC-uri și cu organele de stat care au atribuții în domeniul respectării drepturilor de autor și a drepturilor conexe.

IV. Recomandări:

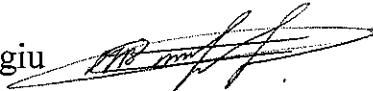

1. Examinarea prezentului Act de control în cadrul celei mai apropiate ședințe a Consiliului de Administrare ORDA în scopul întreprinderii măsurilor de înlăturare a neconformităților și de evitare a acestora pe viitor.
2. Prezentarea unui plan de activitate și a bugetului pentru anul 2014 în vederea asigurării principiului de transparență a activității;
3. Sistematizarea activității Consiliului în vederea prezentării unei dări de seamă anuale;
4. Întreprinderea măsurilor pentru încasarea datoriilor de la utilizatori;
5. Întreprinderea măsurilor pentru identificarea autorilor/titularilor de drepturi care nu sunt membri ORDA și nici nu i-au încredințat în vreun alt mod drepturile sale în gestiune în vederea distribuirii remunerației acumulate pe parcursul anului 2014 pentru licența extinsă;
6. Actualizarea informațiilor pe pagina web www.orda.md și completarea cu date utile pentru utilizatori și membri;
7. Crearea posibilității tehnice pentru membrii ORDA de a-și declara repertoriul în regim online prin intermediul paginii web;
8. Completarea catalogului public ce conține repertoriul ORDA cu date privind autorii, făcând posibilă căutarea extinsă după mai multe criterii;
9. Pentru a asigura transparența și corectitudinea în luarea deciziilor, în special a modalității de verificare a gestiunii economice și financiare de către membri, urmează să fie făcute publice informațiile cu referire la colectarea și distribuirea remunerației, comisionul reținut, inclusiv a dărilor de seamă ale organelor ORDA, precum și a hotărârilor Adunării Generale;
10. Punerea în aplicare a softului de repartiție și asigurarea distribuirii remunerației acumulate cu evitarea situațiilor de folosire a banilor încasați în alte scopuri decât cele statutare și eficientizarea modalităților de plată pentru sporirea încrederii;
11. Evaluarea și înregistrarea Programului de distribuire a remunerației de autor, luând în considerație faptul că valoarea obiectelor de proprietate intelectuală înregistrate și utilizate în activitatea economică poate fi inclusă în bilanțul

contabil al întreprinderii în calitate de parte componentă a activelor de lungă durată. Acest lucru permite majorarea activelor întreprinderii. Evaluarea Programului de distribuire a remunerației de autor pentru includerea în bilanțul contabil poate fi efectuată de contabilitatea întreprinderii prin estimarea valorii inițiale (de bilanț) a activelor.

12. Înregistrarea ca marcă a semnului ORDA aplicat pe toate contractele și actele sale cu înscrierea ulterioară a acestuia la activele nemateriale.

ORDA va informa AGEPI pînă la 24.03.2014 despre măsurile întreprinse privind înlăturarea neconformităților și în ce măsură s-au luat în considerație recomandările din prezentul Act de control.

Din partea AGEPI, membrii Comisiei de Control:

Belei Olga
Rotaru Sergiu
Brînza Sergiu
Certan Tatiana
Dimov Nicolae
Lohmatov Radu

Din partea ORDA:

Nagacevschi Viorica
Melnic Alexandru
Silion Maria